

Επαναληπτικό Διαγώνισμα

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ (3\11\2018) τιμήμα : Α4 & Α6

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΓΑΛΑΝΗΣ

Ξενοφώντος «Ελληνικά», Βιβλίο 2. Κεφάλαιο 2. Παράγραφοι 16 - 21

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

[16] Τοιούτων δὲ ὄντων Θηραμένης εἶπεν ἐν ἐκκλησίᾳ ὅτι εἰ βούλονται αὐτὸν **πέμψαι** παρὰ Λύσανδρον, εἰδὼς ἤξει Λακεδαιμονίους πότερον ἐξανδραποδίσασθαι τὴν πόλιν βουλόμενοι ἀντέχουσι περὶ τῶν τειχῶν ἢ πίστεως ἔνεκα. Πεμφθεὶς δὲ διέτριβε παρὰ Λυσάνδρῳ τρεῖς μῆνας καὶ πλείω, ἐπιτηρῶν ὅποτε Ἀθηναῖοι ἔμελλον **διὰ τὸ ἐπιλελοιπέναί** τὸν σῖτον ἅπαντα ὃ τι τις λέγοι ὁμολογήσειν. [17] Ἐπεὶ δὲ ἦκε τετάρτῳ μηνί, ἀπήγγειλεν ἐν ἐκκλησίᾳ ὅτι αὐτὸν Λύσανδρος τέως μὲν κατέχοι, εἶτα κελεύοι εἰς Λακεδαίμονα ἰέναι· οὐ γὰρ εἶναι κύριος ὢν ἐρωτᾷτο ὑπ' αὐτοῦ, ἀλλὰ τοὺς ἐφόρους. Μετὰ ταῦτα ἠρέθη **πρεσβευτῆς** εἰς Λακεδαίμονα αὐτοκράτωρ δέκατος αὐτός.

[19] Θηραμένης δὲ καὶ οἱ ἄλλοι πρέσβεις ἐπεὶ ἦσαν ἐν Σελλασίᾳ, ἐρωτώμενοι δὲ ἐπὶ τίνι λόγῳ ἤκοιεν εἶπον ὅτι αὐτοκράτορες περὶ εἰρήνης, μετὰ ταῦτα οἱ ἔφοροι καλεῖν ἐκέλευον αὐτούς. Ἐπεὶ δ' ἦκον, ἐκκλησίαν ἐποίησαν, ἐν ἧ ἄντέλεγον Κορίνθιοι καὶ Θηβαῖοι μάλιστα, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι τῶν Ἑλλήνων, μὴ σπένδεσθαι Ἀθηναίους, ἀλλ' ἐξαιρεῖν. [20] Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔφασαν **πόλιν** Ἑλληνίδα ἀνδραποδιεῖν μέγα ἀγαθὸν εἰργασμένην ἐν τοῖς **μεγίστοις** κινδύνοις γενομένοις τῇ Ἑλλάδι, ἀλλ' ἐποιοῦντο εἰρήνην ἐφ' ᾧ τά τε μακρὰ τεῖχη καὶ τὸν Πειραιᾶ καθελόντας καὶ τὰς ναῦς πλὴν δώδεκα παραδόντας καὶ τοὺς φυγάδας καθέντας τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ φίλον νομίζοντας Λακεδαιμονίοις ἔπεσθαι καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ὅποι ἂν ἠγῶνται. [21] Θηραμένης δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ πρέσβεις ἐπανέφερον ταῦτα εἰς τὰς Ἀθήνας.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΒΙΒΛΙΟ 2. Κεφάλαιο 1. §31-32

[1.31] Ἐπειτα ὁ Λύσανδρος συγκέντρωσε τοὺς συμμάχους καὶ τοὺς εἶπε νὰ συσκεφθοῦν γιὰ τὴν τύχη τῶν αἰχμαλώτων. Τότε κατηγορήθηκαν γιὰ πολλὰ οἱ Ἀθηναῖοι: γιὰ ἐγκλήματα ποὺ εἶχαν κάνει καὶ γι' ἄλλα ποὺ εἶχε ψηφίσει ἡ Συνέλευσή τους νὰ κάνουν ἀν κέρδιζαν τὴ ναυμαχία – νὰ κόψουν τὸ δεξιὸ χέρι σ' ὅλους τοὺς αἰχμαλώτους. Τοὺς κατηγορήσαν κι ὅτι εἶχαν ρίξει στὴ θάλασσα ολόκληρο τὸ πλήρωμα τῶν πολεμικῶν ποὺ ἔχαν πέσει στὰ χέρια τους, ἐνὸς ἀνδριώτικου κι ἐνὸς κορινθιακοῦ· ὁ Φιλοκλῆς ἦταν ὁ Ἀθηναῖος στρατηγός ποὺ τοὺς ἐξόντωσε. [1.32] Εἰπώθηκαν κι ἄλλα πολλὰ, κι ἀποφασίστηκε νὰ ἐκτελέσουν ὅσους αἰχμαλώτους ἦταν Ἀθηναῖοι [...]. Ὁ Λύσανδρος ρώτησε πρῶτο τὸν Φιλοκλή ποια τιμωρία τοῦ ἀξίζε –αυτοῦ, ποὺ πρῶτος παραβίασε τοὺς νόμους τοῦ πολέμου ἀνάμεσα στοὺς Ἕλληνας– καὶ κατόπιν τὸν ἐσφαξε.

[Μετάφραση Ρ. Ρούφου]

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Ἀπὸ τὸ παραπάνω κείμενο (**κείμενο Α**) νὰ γράψετε τὴ μετάφραση τοῦ ἀποσπάσματος: «*Τοιούτων δὲ ... δέκατος αὐτός*»

Μονάδες 30

B.1. α. Οἱ σύμμαχοι τῶν Σπαρτιατῶν, κυρίως οἱ Κορίνθιοι καὶ οἱ Θηβαῖοι πρότειναν στὸ συνέδριο τῶν Πελοποννησίων συμμάχων στὴ Σπάρτη τὸν ἀφανισμό τῆς Ἀθήνας. Ποια ἡ στάση τῶν Λακεδαιμονίων ἀπέναντι σὲ αὐτὴν τὴν πρόταση καὶ πῶς τὴν ἐρμηνεύετε;

Μονάδες 10

β. Οἱ οροὶ τῆς εἰρήνης

A) ποιοὶ ἦταν;

B) ποῖος εἶναι στόχος καθενὸς ἀπὸ τοὺς ὅρους ;

Γ) οι ρηματικοί τύποι που δηλώνουν τους όρους βρίσκονται άλλοι στον ενεστώτα οι άλλοι στον αόριστο. Ποια είναι η σημασία της διαφοράς ;

Δ) ποιον όρο θεωρεί κύριο ο Ξενοφών και ποιοι όροι αποτελούν προϋπόθεση για τον κύριο όρο;

Μονάδες 10

γ. Αφού αντλήσετε στοιχεία και πληροφορίες και από τα δυο κείμενα (**πρωτότυπο κείμενο Α και μεταφρασμένο κείμενο Β**), να απαντήσετε στο ακόλουθο ερώτημα: Γιατί και στις δυο συνελεύσεις των Σπαρτιατών με τους συμμάχους τους η ατμόσφαιρα είναι βαριά για τους Αθηναίους;

Μονάδες 10

Β.2. α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις\ περιόδους γράφοντας τη λέξη **Σωστό**, αν είναι σωστή και τη λέξη **Λάθος**, αν είναι λανθασμένη.

1. Ο Ξενοφών γεννήθηκε (μεταξύ 431 και 429 π.Χ.) στον δήμο Άλιμουντος της Αττικής.
2. Ο *Οίκονομικός* ανήκει στα διδακτικά έργα του Ξενοφώντα.
3. Πιθανότατα προηγήθηκαν τα λεγόμενα *Σωκρατικά* έργα του Ξενοφώντα και ακολούθησαν τα *Ιστορικά*.
4. Ο Ξενοφών θαύμαζε τον Θουκυδίδη και προφανώς φιλοδοξούσε να συνεχίσει το έργο του στα *Ελληνικά*.
5. Τα *Ελληνικά* περιλαμβάνουν τα γεγονότα της περιόδου 431-404 π.Χ.

Μονάδες 5

β. Να συμπληρώσετε τα κενά με την κατάλληλη λέξη\ τις κατάλληλες λέξεις δίπλα σε κάθε αριθμό που αντιστοιχεί σε καθεμιά από τις ακόλουθες περιόδους.

1. Οι Σπαρτιάτες του πρόσφεραν «προξενίαν», άδεια διαμονής στη Σπάρτη και πολύ σύντομα του παραχώρησαν ένα μεγάλο κτήμα στον, κοντά στην Ολυμπία, όπου έζησε περίπου είκοσι χρόνια

ήρεμη οικογενειακή ζωή με τη γυναίκα του και τους δύο γιους του, τον και τον Διόδωρο.

2. Υπηρέτησε στο σώμα των, μαζί με άλλους εύπορους νέους της εποχής του, γνωρίστηκε με τον και έζησε τις περιπέτειες της Αθήνας στα παραγμένα χρόνια του Πελοποννησιακού πολέμου ως την ήττα του 404 π.Χ.
3. Η παρεμβολή ποιητικών εκφράσεων στο κείμενό του και το απλοποιημένο αττικό ιδίωμα (στο λεξιλόγιο, στο τυπικό και στη σύνταξη) προετοιμάζουν την της ελληνιστικής εποχής.

Μονάδες 5

B.3. A) Να βρείτε με ποιες λέξεις του αρχαίου κειμένου είναι ετυμολογικά συγγενείς οι ακόλουθες λέξεις της νέας ελληνικής:

υπόλοιπος, απόδοση, φήμη, χειροποίητος, εργαλείο.

Μονάδες 5

B) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με τη σημασία της στη Β' στήλη. Δύο στοιχεία της Β' στήλης περισσεύουν

Α' ΣΤΗΛΗ

1. φυγάς
2. καθαιρῶ (καθελόντας)
3. άνδραποδίζω
4. ἔπομαι
5. σπένδομαι

Β' ΣΤΗΛΗ

- α) συνθηκολογώ
- β) υποδουλώνω
- γ) καθαρίζω
- δ) εξόριστος
- ε) γκρεμίζω
- στ) ακολουθώ
- ζ) πολέμιος

Μονάδες 5

B.4.

Α) *πέμψαι*: να γραφούν τα απαρέμφατα όλων των χρόνων στην ενεργητική φωνή.

Β) *εἶπεν*: να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση στον χρόνο που βρίσκεται ο τύπος.

Γ) *τειχῶν*: να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις του ουσιαστικού στον ενικό και στον πληθυντικό αριθμό.

Δ) *πίστεως*: να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις του ουσιαστικού στον ενικό και στον πληθυντικό αριθμό.

Μονάδες 10

B.5. α. Να αναγνωριστούν **συντακτικά** οι παρακάτω όροι:

<i>πέμψαι</i>	
<i>διὰ τὸ ἐπιλελοιπέναι</i>	
<i>πρεσβευτῆς</i>	
<i>πόλιν</i>	
<i>μεγίστοις</i>	

Μονάδες 5

β. Να κάνετε συντακτική αναγνώριση των παρακάτω δευτερευουσών προτάσεων (είδος, συντακτικός ρόλος, εισαγωγή):

- *«ὅτι αὐτὸν Λύσανδρος τέως μὲν κατέχου»*
- *«Ἐπεὶ δὲ ἦκε τετάρτῳ μηνί»*

Μονάδες 5

Ἐπιτυχία !
